№. 219

Cena numeru 2000 mk.

Cena prenumeraty w Łodzi: Miesięcznie mk. 30,000
Z przes. poczt. Miesięcznie „ 40.000
poza Łodzią egz. 1650
Konto Pocztow. Kasy Oszczęd. 60594.
Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

XXVI r. istnienia

Redakcja i Adm. w ŁODZI
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28
Redaktor przyjmuje od 5—6 pp
Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY i LITERACKI

Poniedziałek, dnia 13 sierpnia 1923 r.

Rewolucja w Niemczech.

Chaos nie do opisania.

Gabinet Dr. Cuno podał się do dymisji.

Walki na ulicach Berlina, Hamburga i Wrocławia. Są liczni zabici i ranni. Miasta Neurode, Glatz w rękach zrewoltowanych robotników. Na ulicach miasta regularne potyczki, 12 osób zabitych, 28 rannych.

BERLIN 12,8 (AW) Na zasadzie wiadomości, podanych przez „Vorwärts“ i „Rothe Fahne“ jako jedynych dzienników berlińskich wychodzących mimo strajku drukarskiego, można przedstawić sobie obraz nastrojów w Berlinie, w którym sytuacja staje się co raz bardziej niepokojąca.

Strajk drukarski wywarł również początkowo wpływ na druk banknotów dla Banku Rzeszy, gdyż drukarnia państwowa również przerwała pracę. Wobec tego Bank Rzeszy zawiesił wypłaty i zamknął wszystkie kasy, podczas gdy tysiące inkasentów bankowych i prywatnych czekało na wypłaty, tłocząc się nawet na przyległych ulicach. Policja piesza i konna z trudem tylko opróżniła Oberwaldstrasse. Skutkiem zastoju w wypłatach w Banku Rzeszy również inne banki w ciągu przedpołudnia wypłat nieuskutecznialy. Sceny w gmachu Banku Rzeszy i na jego dziedzińcu nie dadzą się opisać. W krótkim jednak czasie został strajk w drukarni państwowej zlikwidowany.

Skutkiem strajku kolejowego na dworcu szczecińskim nie udało się uruchomić pociągów, przebiegających po wspólnych torach podmiejskich.

W jednej z fabryk robotnicy zgromadzili się na dachu i wywiesiwszy czerwoną chorągiew ogłosili iż fabryka jest wywłaszczona. W innej firmie załoga robotników zajęła biura i centralę telefoniczną, by potem dopiero przekonać się, że w kasie nie było rzeczywiście pieniędzy, a Bank Rzeszy nie honorował czeków, wystawionych przez fabrykę.

BERLIN 12,8 (AW) Wobec coraz bardziej szerzącego się ruchu strajkowego przypuszczać należy, iż nawet komunistyczny „Rothe Fahne“ i socjalistyczny „Vorvärst“ wkrótce przerwą swe wydawnictwa a Berlin pozostanie bez informacji prasowych. W drukarni „Vorvarts“ pojawiła się zaledwie połowa personelu. „Rothe Fahne“ walczy z olbrzymiemi trudnościami technicznemi. Zdaniem tego dziennika strajk drukarski jest wstępem do nowych strajków na wielką skalę, a to na skutek agitacji, szerzonej energicznie w sferach robotniczych.

BERLIN 12,8 (AW) Gmna miasta Berlina przystępuje obecnie za zezwoleniem władz rządowych do wydawania własnych pieniędzy.

Nowe banknoty będą drukowane na dawnych banknotach 100, 500 i tysiącmarkowych i opiewać będą na pół miljona, 1 miljon i 3 miljony.

BERLIN 12,8 (AW) Na ostatniem posiedzeniu państwowej rady gospodarczej postanowiono podnieść taryfę osobową i towarową na kolejach o 600 proc.

Nowa taryfa wchodzi w życie z dniem 20 bm.

BERLIN 12,8 (AW) Według informacji biura Wolffa na konferencji w ministerjum pracy ustalono podwyżki dla górników w kopalni węgla kamiennego i brunatnego o 245 proc. z ważnością od dnia 6 bm.

BERLIN 12,8 (PAT) Od jutra przejazd tramwajem kosztować będzie 50 tysięcy mk.

GDANSK 12,8 (AW) Środkowo niemiecki syndykat węglowy z Lipska donosi: Dyrektor kopalni węgla „Borna“ „Gebhardt“ został obity przez robotników kopalni. Robotnicy zmusili go do niesienia czerwonej chorągwi w pochodzie do Domu Ludowego. Również musiał on zagwarantować, że wypłaci natychmiast zarobki, w stosunku do ostatnio zawartych układów i dopiero potym został wypuszczony na wolność. Pobito również kilku urzędników kopalni „Borna“.

BERLIN 12,8 (PAT) Robotnicy zatrudnieni przy kanale Kilońskim zastrejkowali. Komunikacja na kanale została wstrzymana.

BERLIN 12,8 (PAT) Prezydent Ewers wydał dekret wprowadzający cenzurę prasy.

BERLIN 12,8 (PAT) Cała prasa z wyjątkiem skrajnie prawicowej domaga się ustąpienia kanclerza Cuno.

BERLIN 12,8 (PAT) Wolf, Z kół parlamentarnych donoszą: Gabinet dr. Cuno dziś po południu podał się do dymisji. Prezydent zastrzegł sobie decyzję. W ciągu południa zjawili się u rezydenta przywódcy mieszczańskiej spólnoty pracy oraz socjal demokraci w celu złożenia prezydentowi sprawozdania z obrad partji. Ma być zapewniona wielka koalicja stronnictw Reichstagu.

BERLIN 12,8 (PAT) Dziś o godz. 7 wieczorem kanclerz Rzeszy Cuno złożył na ręce prezydenta Eberta dymisję całego gabinetu. Prezydent Rzeszy dymisję przyjął. Misję utworzenia nowego gabinetu powierzono posłowi Stresemanowi przywódcy narodowej partji ludowej.

BERLIN 12 (PAT) Wedle „Socjalistische Parlamentarische Nachrichten“ Streseman jest zdania, że w poniedziałek po południu będzie już mógł złożyć deklarację rządową. Narazie jeszcze trudno przewidzieć jakie będzie ustosunkowanie partji parlamentarnych w przyszłym gabinecie. Partja socjal - demokratyczna domaga się conajmniej 4 tek, pomiędzy niemi jednej politycznej.

BERLIN 12,8 (PAT) W wczorajszych rozruchach w Hamburgu i Wrocławiu 16 osób zostało zabitych, a 53 rannych.

BERLIN 12,8 (PAT) Wolf. Strejkujący komuniści wczoraj wieczorem oraz dziś usiłowali zatrzymać ruch na kolejach. Do poważnych starć doszło wczoraj na placu Hermesa. Policji udało się przywrócić porządek.

BERLIN 12,8 (AW) Według wiadomości nadeszłych tu z Neurode i Glatz, nad granicą czesko - słowacką oba miasta stoją pod znakiem rewolty. Właściwe zajście miało miejsce w sobotę. W piątek już jednak rozpoczęły się rozruchy głodowe, w rezultacie których omal nie zabito miejscowego landrata. Demonstranci rozbroili policję, a nadeszłe posiłki zmusili do odwrotu. W sobotę odbyła się na ulicach miasta regularna potyczka, w której 12 osób padło, a 28 poniosło lżejsze i cięższe rany. Miasto znajduje się w rękach zrewoltowanych robotników, komuniści rozwijają szczególnie energiczną akcję.

TELEGRAMY.

KONSOLIDACJA STRONNICTW RZĄDOWYCH W BUŁGARJI.

SOFJA 12-8 (PAT) Wczoraj zakończyły się tu pomyślnie układy w sprawie połączenia pokrewnych partji demokratycznych. a mianowicie: radykalnej, narodowo-postępowej i tak zw. „Zgoworu“. Powstałe z połączenia tych partji nowe stronnictwo „Demokratyczny zgowor“, reprezentować będzie całą inteligencję i stanowić będzie oparcie dla rządu.

DELEGACJA FINLANDZKA W WARSZAWIE.

WARSZAWA. 12-8 (PAT) Dziś przybyła do Warszawy delegacja Finlandji na rokowania w sprawie traktatu handlowego polsko-finlandzkiego. Delegacja finlandzka została powitana na dworcu imieniem min. spr. zagr. przez kierownika wydziału wschodniego p. Szumlakowskiego, w im. min., przemysłu i handlu przez naczelnika wydziału p. Węcławskiego.

Listy Gdańskie.

(Z ostatniego posiedzenia sejmu. Demonstracje z powodu drożyzny. Bolszewickie ceny).

(Od własnego korespondenta).

Gdańsk 9 sierpnia 1923 r.

Z powodu katastrofalnego gospodarczego położenia Wolnego miasta przerwał tut. sejm swoje letnie wywczasy zbierając się wczoraj popołudniu na nadzwyczajne posiedzenie poświęcone zaradzeniu ogólnej biedzie głodowej. Imieniem senatu przemawiali uspakajająco senatorzy Schwarz i Volkmann. Pierwszy zapewnił, że po uchwaleniu wyższych stawek podatku majątkowego będzie pokrywał zarząd wolnego miasta w 2-5 koszta wypieku chleba kartkowego. Dr. Volkmann prosząc o uchwalenie podatku majątkowego zapowiedział wniesienie na najbliższem posiedzeniu ustawy o podatku dewizowym. Gdańsk, będzie mógł wprowadzić własną walutę dopiero po udzieleniu mu przez Ligę narodów i Radę Ambasadorów moratorjum w sprawie spłaty zobowiązań wynikających z traktatu pokojowego.

Wczoraj żył Gdańsk pod znakiem masowych demonstracji ulicznych całych rzesz robotniczych obojga płci z powodu drożyzny, braku żywności i gotówki. Uzbrojona w maszynówe karabiny i ręczne granaty policja przeszkodziła poważniejszym wykroczeniom przyczem zabito 2, a raniono kilku demonstrantów dość poważnie.

Ponieważ kurs marki niemieckiej zbliża się już pomału do kursu rubla sowieckiego panuje obecnie w Gdańsku drożyzna przypominająca co do wysokości cen stawki bolszewickie. 2 funtowy bochenek chleba kosztuje 300 tysięcy marek niem., bułka 30,000 mk. n. a 1 litr mleka 48.000 mk. n, Z powodu braku żywności wiele sklepów żywnościowych jest od szeregu dni zamkniętych, a ludność cierpi głód i nędzę. Niemcy uszczęśliwili przed kilku laty Rosję wypielęgnowanym u nich bolszewizmem, który doprowadził do ruiny tak bogaty kraj, jakim była Rosja. Dziś mści się to łajdactwo na Niemcach i Gdańsku, gdzie również zapanował już „raj bolszewicki".

W. P.

Słowacy pod panonwaniem czeskich „braci".

Słowaczyzna, której po tysiącletniej niewoli węgierskiej pokój przyniósł już czteroletnią niewolę czeską, zaczyna się ruszać. Donosiliśmy już, że delegat słowacki, prof. Dr. Tuka, wręczył w Paryżu posłom angielskiemu, francuskiemu i japońskiemu memorjał w sprawie samostanowienia o sobie narodu słowackiego. Obecnie zachodzi możliwość, że senatorowie i posłowie słowaccy zbojkotują parlament czeski w Pradze i utworzą odrębny sejm słowacki. Ponieważ jednak nie mogą tego uczynić na ziemi słowackiej, a to wskutek teroru czeskiego, jest mowa o tem, że będą musieli zwołać sejm słowacki poza granicami własnej ojczyzny, a więc na Węgrzech, z któremi ich łączy wspólna antypatja do Czechów, albo w Polsce, gdzie znajdą najbliższych krwią i najżyczliwszych braci, oddzielonych od czasu Bolesława Chrobrego.

Z powodu wrzenia na słowaczyznie przyjechał tam teraz sam prez. Massaryk. Właśnie w tych dniach w Topolczanach na Słowaczyznie odbyła się walna narada różnych dygnitarzy czeskich nad tem, co robić, aby zapobiedz „separatyzmowi Słovenska" (Słowacy sami siebie zowią Słowencami). W naradzie wziął udział prócz Massaryka, poseł czeskosłowacki w Paryżu i... generałowie czescy.

W tych dniach ma się pojawić odezwa słowackiej Rady Narodowej do narodu słowackiego.

Francja nie pozwoli na zerwanie traktatu wersalskiego i nie ustąpi z zagłębia Ruhry,

póki Niemcy nie zapłacą odszkodowań. Anglja nadal broni swego benjaminka.

PARYŻ, 12-8 (PAT) Podczas uroczystości odsłonięcia pomnika poległym w Marwille departament Meuze Poincare wygłosił przemówienie, w którem powiedział co nastepuje: „Kanclerz Cuno trawestując rolę wystąpił w parlamencie niemieckim z wrogiemi pogróżkami zapowiadając dalsze trwanie w oporze. Kanclerz niemiecki nie pozwoliłby sobie z pewnością na podobne słowa, gdyby sojusznicy wezwali byli jednomyślnie Niemcy do zaniechania oporu. Niemcy sami padną ofiarą swego świadomego i dobrowolnego zaślepienia. Kontynuując obniżenie kursu marki, doprowadzą do katastrofy, jeżeli kanclerz liczyć będzie na to, że Niemcy mogą zerwać podpisany traktat, jeżeli wierzyć będzie w to, iż wojska nasze ustąpią z zagłębia Ruhry przed tem, zanim Niemcy nie wykonają przyjętych zobowiązań. Jesteśmy pewni, mówił dalej Poincare, słuszności naszych praw i skuteczności stosowanych przez nas środków. Trzeba tylko, abyśmy sie nie ugięli, a będziemy mieli zapewnione ostatnie słowo.

LONDYN, 12-8 (PAT) Nota angielska, doręczona wczoraj ambasadorowi francuskiemu nie wysuwa żadnych nowych argumentów. Poddaje ona ponownie w wątpliwość i legalność okupację Ruhry i ponownie wysuwa projekt zbadania zdolności płatniczych Niemiec.

PARYŻ, 12-8 (PAT) Odpowiedź angielska nadeszła tu dziś rano i została niezwłocznie przesłana Poincaremu, który bawi w departamencie Meuze.

WIELKI WIEC SEPERATYSTÓW.

BERLIN 12,8 (AW) Po ostatnich obradach separatystów nadreńskich, na których zapowiedziano utworzenie partji niepodległościowej w Nadrenji, nadchodzą szczegóły, z których wynika, że rezultaty obrad przybrały daleko większe rozmiary, aniżeli można było przypuszczać.

Zebranie owo odbyło się w Dueseldorfie, w sali Teatru Miejskiego, przy udziale przeszło 100.000 tysięcy osób. Sala była szczelnie przepełniona, a wielu Niemców nie mogło dostać się do środka z powodu braku miejsc.

Przywódca separatystów, Matthes, jeden z twórców nowopowstałej partji, wygłosił gwałtowne przemówienie, skierowane przeciwko Prusom. Przemówienie zostało przyjęte burzliwymi oklaskami.

Mówca wykazał, że rząd pruski jest odpowiedzialnym za wybuch wojny światowej w 1914 r., i w dalszym ciągu zaznaczył, że rząd pruski obecnie ponosi winę ciężkiej sytuacji ekonomicznej, w jakiej znajdują się Niemcy.

Naród niemiecki — mówił Matthes — jest oszukiwany przez prasę, która znajduje się całkowicie na usługach rządu Cuna i kapitalistów ze Stinnesem na czele.

Nadrenja wyzyskiwaną jest przez Prusy jak dojna krowa, lecz nadszedł wreszcie czas, że mieszkańcy Nadrenji wreszcie zrozumieli, że mogą swobodnie i spokojnie, nie ulegając polityce eksperymentów pruskich.

Mieszkańcy Nadrenji nie chcą być Francuzami, i Prusakami, chcą stworzyć państwo, stać się niezależnem od państw ościennych, aby raczej stać się pomostem między Francją a Niemc.

Nakoniec mówca oświadczył się za porzuceniem polityki biernego oporu, której nakazy płyną z Berlina, a która doprowadziła do ruiny ekonomicznej Nadrenję.

Dyskusja, która rozwinęła się po tem przemówieniu, wykazała rzadką jednomyślność członków zgromadzenia, a listy członkowskie partji niepodległościowej zostały w krótkim czasie pokryte podpisami uczestników wiecu.

STRAJK GÓRNIKÓW W OKRĘGU RUHRY TRWA.

DUESSELDORF, 12-8 (PAT) Górnicy w okręgu Ruhry kontynuują straik, stawiając coraz to wyższe żądania. Doszło do starć między ludnością wiejską i robotnikami, którzy na znak protestu przeciw drożyźnie chleba niszczyli zbiory. W kopalni „Librar", na północ od Euskirchen wybuchł pożar. Przyczyna pożaru nie została dotychczas stwierdzona.

NIEDZIELNE ZAWODY SPORTOWE.

KRAKÓW, 12-8 (PAT) Dzisiejsze zawody piłki nożnej pomiędzy „Olszą" i „Spartą", dały wynik 6:0 (mecz kwalifikacyjny) Na zasadzie tego wyniku „Olsza", wchodzi definitywnie do kl. I.

KRAKÓW, 12-8 (PAT) Dzisiejsze zawody piłki nożnej pomiędzy „Cracowią" a Makkabi zakończyły się wynikiem 0:0.

LWÓW, 12-8 (PAT) Dzisiejsze zawody piłki nożnej o mistrzostwo kl. D. okręgu lwowskiego pomiędzy „Pogónią" Stryj a Pogonią II Lwów" zakończyły się wynikiem 6:0 na korzyść Pogonji Stryj.

LWÓW, 12-8 (PAT) Dzisiejsze zawody piłki nożnej pomiędzy klubem „Czarni" a Lechją" zakończyły się wynikiem 2:2 (1:0).

POZNAN 12-8 (PAT) Dzisiejsze zawody piłki nożnej pomiędzy „Unią" a Poznanią" zakończyły się wynikiem 2:0.

POZNAŃ, 12-8 (PAT) Dzisiejsze zawody piłki nożnej o mistrzostwo Rzplitej Polskiej pomiędzy poznańską „Wartą" a krakowską „Wisłą" zakończyły się wynikiem 4:2 (2:1).

WARSZAWA, 12-8 (PAT) Dzisiejsze zawody kolarskie o mistrzostwo w stolicy dały wyniki nastepujące: Do óstatecznego Finału weszło 4 jeźdźców: Stankiewicz, mistrz polski. Szymczyk zeszłoroczny mistrz polski, Iko i Lange. Mimo dużej konkurencji ze strony jeźdźców krakowskich żaden z nich do Finału nie doszedł. Ostatecznie Finał wygrał w ładnym stylu Stankiewicz o pół roweru przed Szymczykiem i o rower przed Ikiem; ostatnie 200 mtr., w 13 min. 1-5 sek.

Kronika telegraficzna.

kt) Zawarty został układ z bankami francuskiemi, na skutek którego banki te mają dać do dyspozycji Belgji 500 miljonów franków francuskich.

kt) Trybunał wojenny w Landau skazał za odmowę udzielenia pomocy przy ładowaniu skonfiskowanych zapasów węgla Juljusza Kliringa, dyrektora zakładu „Badische Anilina", na 6 lat więzienia i 150 miljonów mk. kary, innnych zaś kierowników tychże zakładów na 8 miesięcy i 140 miljonów mk.

(kt) „Neue Freie Presse" donosi z Berlina iż na jutro zapowiedziany tam został strajk drukarzy. Wstrzymana ma być między innnemi prasa w zakładach, drukujących banknoty.

kt) Wolff. Funkcjonarjusze berlińskich zakładów elektrycznych rozpoczęli dzisiaj strajk włoski.

kt) Do parlamentu Rzeszy przybyli wczoraj robotnicy z Nadrenji, domagając się uczestnictwa na posiedzeniu parlamentu, Spowodowało to zamet, któremu kres położyła policja.

KRONIK

— Kalendarzyk.

Poniedziałek 13 sierpnia Hipolita.
Wschód słońca g. 5 m. 01
Zachód o g. 8 m. 21

— Widowiska.

Teatr Scala (Cegielniana № 18)
Program nr. 7
Filharmonja (Dzielna 20
„Lola Montez"
„**Luna**" (Przejazd 1)
„Z pamiętnika komisarza policji"
„**Casino**" (Piotrkowska 67)
„Jej pierwszy grzech"
„**Odeon**" (Przejazd 2)
„Walka o złoto"
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Testament Ivona Sieviersa"

Kalendarzyk historyczny.
1460 Jan Kościelski zdobywa Malborg i znaczną część Warmji.

...adomości bieżące

— Udział oficerów rezerwy w święcie żołnierza.

Zarząd Zw. Oficerów Rezerwy Województwa Łódzkiego wzywa i zaprasza wszystkich kolegów oficerów rezerwy Województwa tak zrzeszonych jak i nie zrzeszonych do wzięcia udziału w uroczystości święta żołnierza polskiego w dniu 15 sierpnia.

W dniu tym Dowództwo miasta zezwoliło oficerom rezerwy wystąpić w mundurach.

Pożądanem by było, ażeby oficerowie członkowie związku wzięli jak najliczniejszy udział w uroczystości w mundurach; strój garnizonowy (buty, szabla, pas, rękawiczki).

Zbiórka wspomnianych oficerów odbędzie się w Kasynie garnizonowym w dużej sali w dniu 15 sierpnia o godz. 8 rano.

— Lista stopni oficerów emerytów W. P.

Jak się dowiadujemy oficerowie emeryci otrzymują wypłatę według stopni, ustalonych przez komisję likwidacyjną dla spraw weryfikacji.

Lista ta obejmuje 622 nazwiska z tego 153 oficerom nadano wyższe stopnie rzeczywiste, a 164 tytularne. (bip)

— Nauka pływania w wojsku.

W celu uzupełnienia sprawności bojowej żołnierza, wprowadzoną zostanie do programu wyszkolenia wszystkich oddziałów wojsk polskich obowiązkowa nauka pływania.

Wprowadzenie nauki pływania do programu induwidualnego wyszkolenia żołnierza poza dużem znaczeniem w dziedzinie wychowywania fizycznego doda nowy czynnik ogólno wychowawczy, rozwijający odwagę i pewność siebie.

Wobec projektowanego wprowadzenia nauki pływania, wszystkie D. O. K. przystąpią do urządzenia szkół pływania w garnizonach i oddziałach oraz doszkolenia kadr instruktorskich.

Całokształt urządzeń szkół pływania, kierownictwo nad techniczną stroną urządzeń, zaopatrzonia tych szkół w przybory i przyrządy oraz opracowanie regulaminu obejmie departament inż., i sap. M. S. Wojsk jako jedyny czynnik fachowy w tej dziedzinie,

Wobec trwającego w pełni sezonu letniego w r. b. dowódzcy oddziałów mają zarządzić poczynienie takich przygotowań, któreby umożliwiły wprowadzenie nauki pływania już w przyszłym roku.

Ze względu na to, że budżet M. S. W., na r. 24 musi być opracowany do września b. r., wszystkie D. O. K. winny nadesłać do Departamentu V projekty budżetów i zapotrzebowanie na niezbędne przybory dla szkół pływania na terenie własnym jak również wyjaśnią obecny stan szkół pływania w poszczególnych garnizonach. (pap)

— Zasada wzajemności w stosunku do w. m. Gdańska w posługiwaniu się nazwami miejscowości.

Województwo Łódzkie poleciło wszystkim podległym swym urzędom stosowanie zarządzenia min. sprawiedliwości, które ustaliło na zasadzie wzajemności w pismach adresowanych do urzędów na terytorjum w. m. Gdańska posługiwanie się gdańskiemi tj. niemieckiemi nazwami miejscowości.

Zasada ta ustaloną została również przez Gdańsk, nie dotyczy jednakże samej nazwy w m. Gdańska, gdyż pomijając już przyjęty we wszystkich językach zwyczaj nadawania wielkim miastom, zwłaszcza stołecznym brzmienia odpowiadającego duchowi danego języka, nazwa ta ustaloną została w układzie polsko gdańskim jako polska nazwa tego miasta. (pap)

—„My a żydzi", Zażydzenie wojska polskiego i urzędów.

Pod takim tytułem wygłosi odczyt w dniu dzisiejszym prof. Jaxa-Chamiec w sali handlowców przy ul. Piotrkowskiej Nr. 108 (w podwórzu) o godzinie 7 wieczorem.

— Remont w Radzie miejskiej.

Korzystając z wakacji w gmachu rady miejskiej dokonywany jest obecnie gruntowny remont.

Zostanie odrestaurowana zarówno sala obrad jak i inne ubikcje (bip).

— Uporządkowanie parku „Źródliska".

Magistrat przystąpił do prac, mających na celu uporządkowanie parku „Źródliska", i w tym celu rozpoczęto budowę stawu, ustawianie siatki na boisku i zadrzewienie. Do prac tych magistrat zaangażował już robotników. (bip)

— Cukier dla Łodzi.

W początkach przyszłego tygodnia przy będzie do Łodzi większy zapas cukru zakupnionego przez magistrat dla mieszkańców, który nabywać będzie można w sklepach miejskich. (pap)

— Cukier podrożał o pół miljona na worku.

W ciągu pierwszej dekady bieżącego miesiąca cena złotego podwyższona została z 25 do 35 tys. tj. o 10 tys. mk.

Wobec tego, iż cena kryształu krajowego ookreśloną została w wysokości 50 złotych, a dla każdej dekady miarodajny jest kurs obowiązujący ostatniego dnia poprzedniej dekady cena kryształu w ciągu drugiej dekady b. mies. podwyższona została przez cukrownię o wyżej wspomnianą różnicę tj. o 500 tys. mk. na worku. Podwyżka wynosi więc 5000 mk. na 1 klg. (bip)

— Jak obliczać podatek dochodowy.

Ministerstwo skarbu za pośrednictwem min. pracy wyjaśniło, iż podatek dochodowy od zarobków sierpniowych obliczany będzie w ten sposób, że zarobek sierpniowy rozdzielony będzie na dwie części: zarobek lipcowy i dodatek za sierpień, który przy obliczaniu podatku będzie traktowany jak zarobek zasadniczy. W ten sposób podatek dochodowy od płac robotniczych znacznie będzie zredukowany i nie odbije się tak dotkliwie na budżecie robotniczym. (bip)

— Organizacja Spółdzielni pracowników gastronomicznych.

W najbliższej przyszłości przystąpi związek pracowników gastronomicznych do urządzania na wzór istniejących w Warszawie jadłodajni. prowadzonych na zasadach współdzielczości.

Narazie jadłodajnie te zakładane będą w salach fabrycznych, a następnie Związek pracowników gastronomicznych uzyska odpowiednie lokale. celem urządzenia w nich wyżej wspmnianych jadłodajni.

Wysiłek ten pracowników gastronomicznych powitać należy z uznaniem, gdyż przyczyni on się niewątpliwie do ukrócenia orgji paskarskiej panującej w naszych restauracjach łódzkich. (pap)

— W sprawie emigrantów Rosjan.

Wszyscy emigranci rosyjscy, którzy do 25 b. m., nie otrzymają wizy, będą musieli opuścić Polskę do dnia 1 września, stosownie do rozpórządzenia min. spraw wewn.

— Oświata w powiecie.

W najbliższej przyszłości przeprowadzone będą przez tutejsze władze szkolne powiatowe prace, mające na celu scharmonizowanie i skoordynówanie akcji oświatowej.

W tym celu zreorganizowane będą biura rady szkolnej powiatowej i ujednostajniona w ten sposób zostanie praca oświatowa, która do tej pory z rozmaitych względów była prowadzona przez kilka odrębnych czynników.

Akcja ta wpłynie niewątpliwie dodatnio na wzmorzenie akcji oświatowej w naszym powiecie. (pap)

— Gęsi p. Bechera redivi.

Swego czasu głośnem echem w prasie niemieckiej odbiła się sprawa oddania przez poprzedni magistrat niejakiemu Becherowi gruntu pod pastwisko. Wówczas to Rada miejska umowy tej nie zatwierdziła wobec tego, że radni protestowali przeciwko oddaniu monopolu na wypasanie gęsie jednej osobie bez ogłoszenia konkursu i licytacji.

Jednak p. Becher grunt zajął bez żadnej prawnej umowy i zapłaty. Obecnie magistrat postanowił te 30 morgów ziemi na polesiu konstantynowskiem zużyć na cel korzystniejszy dla społeczeństwa niż pastwisko a ponieważ p. Bechner nie daje się usunąć ze swemi gęsiami, więc na najbliższem posiedzeniu magistrat prawdopodobnie poweźmie uchwałę wystąpienia przeciw „gęsiarzowi" w drodze sądowej. (bip)

— Pasek gazetowy.

Niejednokrotnie zdarza się ostatnio iż sprzedawcy gazet inwalidzi żądają za dzienniki łódzkie o 10 proc. ponad cenę, tłomacząc się kosztami koncesji. Jest to niedopuszczalne i odnośne czynniki winny sprawą tą zająć się.

— Dlaczego nie w Łodzi?

W Warszawie sprzedawcy papierosów zaopatrzeni są w cenniki, które umieszczone są na skrzynkach z papierosami.

U nas takiego zarządzenia nie wydano, to też trudno znaleźć dwu sprzedawców, u których ceny papierosów byłyby jednakowe, prześcigają się też oni w pobieraniu wygórowanych cen za papierosy (bip)

— W Zakopanem niema miejsca.

Komisja zdrojowa w Zakopanem obwieściła, iż z powodu przepełnienia hoteli, pensjonatów i mieszkań, ostrzega tych, którzy zamierzają przyjechać do Zakopanego, aby przyjazd swój odłożyli do września, stale pogodnego w klimacie podgórskim.

Przybywający obecnie do Zakopanego letnicy z powodu braku pomieszczeń narażeni są na różne nieprzyjemności. (bip)

— Komu wolno nosić obce ordery i tytuły.

Władze trzymały okólnik prezydjum ministrów w myśl którego urzędnikom i wogóle obywatelom państwa polskiego nie wolno jest bez zezwolenia prezydenta państwa korzystać z orderów i tytułów, nadanych im przez państwa cudzoziemskie.

O zezwolenie na noszenie orderu lub korzystanie z tytułu należy składać odpowiednie podanie do prezydjum rady ministrów,

Ogród botaniczny czy mleczarnia?

Jak wiadomo szkoła miejska przy ul. Sienkiewicza 44 graniczy z parkiem miejskim, a właściwie z mleczarnią p. Szaniawskiego, mieszczącą się w parku.

Otóż obecnie Wydział gospodarczy magistratu projektuje wymówić dzierżawę p. Sz i w miejscu, gdzie obecnie mieści się mleczarnia, założyć ogród botaniczny do użytku szkoły miejskiej.

W tym celu wybity zostałby mur oddzielający szkołę od parku aby uczniowie mogliby korzystać praktycznie z ogrodu.

Innego jednak zdania jest p. Sz. i uważa, iż miastu więcej potrzebną jest mleczarnia niż ogród botaniczny i zaproponował magistratowi oświetlenie na własny koszt całego parku wzamian za pozostawienie mleczarni i otwarcie parku do godz. 11-ej wieczorem.

Sprawa ta będzie rozpatrywana na najbliższem posiedzeniu wydziału gospodarczego. (bip)

przyczem urzędnicy winni dokonać tego za pośrednictwem swych przełożonych, prywatni zaś obywatele przez władze admin. 1-ej instancji. (bip)

— Należności celne.

Dyrekcje kolei korzystają obecnie z prawa odraczania wpłaty należności celnych na czas do 2-ch miesięcy, o ile odprawy celne towarów dokonały agencje celne tych kolei,

Wypadki i kradzieże

— Ofiara bruku łódzkiego.

Ofiarą niesumiennej roboty brukarskiej padł posterunkowy Bronisław Lambrecht, który przed domem nr. 107 przy ul. Aleksandrowskiej upadł i złamał nogę. Opatrzyło go pogotowie ratunkowe. (bip)

— 3-letnia rocznica śmierci kapłana bohatera.

We wtorek dnia 14 sierpnia r. b. o g, 10 rano w Katedrze św. Stanisława odbędzie się uroczyste nabożeństwo żałobne za śp. ks. Ignacego Skorupkę kapłana bohatera, poległego pod Radzyminem w czasie napadu bolszewików na Warszawę, na które zapraszają ogół wiernych Robotnicy fabr. Steinerta.

Ze sportu.

ZAWODY SPORTOWE DOK NR. IV.

Pierwszy dzień głównych zawodów sportowych DOK Nr. IV przy pięknej pogodzie wypadł naogół bardzo interesująco.

W pięcioboju żołnierskim zwyciężyli: w kl. I por. 31 p. SK. Rotkiel, 2) st. szeregwiec 18 pp. Malinowski

W II kl. 1) st. szeregowiec 27 pp. Świderski, 2) st. strzelec 31 SK. Krucznik, 3) szereg. 25 pp. Kos. Pięciobój żołnierski obejmował: bieg 200 mtr. marsz 6 kltr. rzut granatem w dal, skok w dał i walka na bagnety.

Rzut granatem do celu: Zgłosiło się ogółem 15 uczestników, którzy otrzymali 3 nagrody: 1) strz. 30 P. S. (48 punktów) 2) szer. 18 pp. Jermak 36 punktów 3) sierż 31 SK. Ziółkowski 36 punktów.

Pchnięcie kulą oburącz. Na 16 zgłoszonych uczestników otrzymali 2 nagrody: 1) plut. 10 P.K. a. p. Błachuta (17 mtr. 8 cent.) 2) strz. 31 p. SK. Grincewicz (16 mtr, 79 cent.)

Pchnięcie kulą. Na 17 zgłoszonych uczestników otrzymali nagrody: szereg. 10 pp. Leoniec (9 mtr. 56 cent.) 2) plutonowy 10 p. ap. Błachuta (9 mtr. 54 i pół cent.)

Bieg 800 metr. Z ogólnej liczby 13 otrzymali 3 nagrody: starszy szeregowiec 25 pp. Milczarek (czas 2 m. 18 sek.) 2) sierżant 4 p. sap Jasiński (2 m. 21 sek.) 3) starszy strzelec 28 pp. SK. Aleksjejczyk (2 m. 20 sek.)

W końcu rozegrane zostały zawody w piłce nożnej między drużyną 28 p SK. a drużyną 18 pp z wynikiem 7:1 na korzyść 28 p. SK.

Naogół zawody te wypadły bardzo okazale przy bardzo licznym udziale władz wojskowych i przedstawicieli instytucji sportowych.

Zawody te bezsprzecznie wykazały usilne starania władz wojskowych w kierunku rozwoju sportu w wojsku. (pap)

T m, gdzie powstaje film amerykański.

Wysoko rozwinięta dziś sztuka kinematograficzna wymaga nietylko znakomitych artystów i strojów, ale wielu kosztownych akcesorjów, specjalnych budowli itd.

Ameryka, która wszystko poczyna na wielką skalę, ma i w dziedzinie kinematograficznej osobliwość nieznaną w Europie, mianowicie miasto, poświęcone tej sztuce. Miastem jest Hollywood w Kalifornji, kuźnia filmów amerykańskich.

Hollywood robi wrażenie wspaniałego letniska, o szerokich alejach i pięknych willach, budowanych wśród ogrodów i kwietników. W willach tych mieszkają artyści wraz z rodzinami i w godzinach wolnych od pracy, która bynajmniej nie jest lekką, zażywają wypoczynku i oddają się sportom.

W znacznej odległości od miejsc zamieszkania artystów, znajdują się zabudowania, służące do robienia zdjęć. Widzieć tam można małe domki, obok wspaniałych asyryjskich pałaców, angielską wieś i olbrzymi zamek króla Ryszarda Lwie Serce, z mostem zwodzonym, który łudząco przenosi w odległe czasy, gdyby nie instalacje elektryczne i nie samochody Forda, huczące u jego bram. Budowle te przeważnie wykonane są z drzewa i płótna, nie brak jednak i konstrukcji stałych.

Wnętrza „ateliers“ kinematograficznych częstokroć bogato są urządzone. Pełno w nich mebli różnych stylów, bronzów, dywanów, obrazów itd.

Urządzanie wnętrz, jak wogóle wszelkie przygotowania do zdjęć zależne są w pierwszym rzędzie od opinji fotografa. On wypowiada ostatnie słowo, w kwestjach dekoracji, musi znać zamysły reżysera i bierze udział we wszystkich przygotowaniach, aż do najdrobniejszych szczegółów.

Fotograf musi również wypowiedzieć swoje zdanie przy doborze artystów przez przedsiębiorcę. Grają tu dużą rolę rysy twarzy, kształty, wyraz, ruchy itd. Niezbędną jest kobietka niskiego wzrostu i drobnych kształtów, która odpowiada sentymentalnym uczuciom widzów, niewiasty o czarnych wyrazistych i o błękitnych, marzących oczach, czarny charakter i wesoły psotnik, akrobaci, tancerze, grubas, siłacz, małe dzieciaki i wiele innych.

Cały personel musi się stawiać w „fabryce“, bardzo punktualnie, o dość wczesnej rannej porze. Aktorzy zastają wszystkie dekoracje zupełnie przygotowane i nie tracąc czasu, zabierają się do pracy. Dla uwydatnienia gry i piękności obrazu mają nietylko to wszystko, co daje sztuka ludzka i pieniądz, ale cudowne kalifornijskie niebo, złote promienie słoneczne, przejrzyste powietrze, zieleń rozłożystych palm i bogactwo barw, bijące z kwiatów, zdobiących klomby i ogrody.

Ze świata.

KIEDY NALEŻY SIĘ ŻENIĆ

ś) Pewien lekarz paryski zajmuje się od 25 lat studjami nad kwestią, jaki może być wpływ wieku rodziców na charakter i inteligencje potomstwa,

W rezultacie jego badań, dzieci rodziców bardzo młodych są żywe i inteligentne. Często bywają niegrzeczne. ale nie brak im sprytu.

Dzieci rodziców w wieku dojrzalszym mają usposobienie spokojne, ale ich zdolności umysłowe bywają niekiedy wybitne

Wreszcie dziedzi rodziców starszych są bezmyślne i ograniczone, oraz trudne do prowadzenia pod względem moralnym.

KOBIECE RZĄDY.

ś) W górach wyspy Sumatry żyje plemię Meneka Kauban, które wyznaje Islam, a w którem mimo to rządy sprawują kobiety.

Cały system społeczny tego plemienia oparty jest na panowaniu kobiet Na czele rodziny stoi tam kobieta, a państewkiem liczącem około 350000 mieszkańców, kieruje rada, złożona z kilkunastu niewiast Do kobiet należą wszystkie grunty uprawne, w ich ręku spoczywa rolnictwo, przemysł i handel

W rodzinie kobieta dzierży zupełną władzę. Po śmierci matki władza jej przechodzi na najstarszą córkę, a w razie jej braku, na córkę najstarszego brata.

Pomimo swej wszechwładzy i związanych z nią zajęć kobiety tamtejsze znajdują jeszcze czas na zajmowanie się t. zw. u nas robotami kobiecemi — wspaniale haftują.

Płacę 1371b30

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, garderobę **Konstantynowska 7,** Milich prawa oficyna. I-sze piętro

Kupuję 1250

płacę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję, zęby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 32 naprzeciw lombardu 1 p. L. Milich.

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

Magiel sprzedam zaraz do zabrania Składowa № 16. 5025—3

Wóz sprzedam w deskach ul, Gnieźnieńska 9 przy Lutomierskiej. Radziejewski. 5024—2

Do sprzedania szafa dębowa, i nocne stoliki u stolarza Lipowa Nr. 42. 5000—2

A! A! Kupuję: meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia. Płacę najlepiej Łaźnik, Benedykta 28. mieszkania 15. 4807—15

Sprzedam sklep z pokojem i kuchnią nadający sie na każdy interes handlowy. Kilińskiego 70. 5016—3

Sprzedam pół domu z ogrodem za 40.000.000, Wiadomość Aleksandrowska 19 Rożniakowski. 5012—2

Różne:

AKUSZERKA Zofja Loba ul. Wysoka 27 m. 10. 5027—2

Potrzebny chłopiec na posyłki od 16 do 20 lat i sprzedawczyni Zgłaszać się do sklepu ogrodowizny Piotrkowska 155. 5028—2

Młodzieniec obeznany z pracą biurową, z ładnym charakterem pisma zmieni posadę od 15 sierpnia, Łaskawe zaofiarowania do Administracji Rozwoju sub „G. 14.“ 5029—3

Akuszerka Pipikowa przyjmuje panie miejscowe i przyjezdne. Piotrkowska 132 m. 14. 4965—12

SZKLARZ wykonywa wszelkie roboty w zakres szklarstwa wchodzące. Ceny konkurencyjne. Ul. Gubernatorska 11, Wincenty Płużka 4887—23

SŁUŻĄCA potrzebna, uczciwa miłująca porządek z rekomendacjami. Skład apteczny Kilińskiego 146 5026—2

STUDENT udziela matematyk, łaciny, fizyki, języków. Kilińskiego 86 — 3 druga brama od g. 7. 5009—4

Stancja dla uczni, troskliwa opieka, dla niższych klas pomoc 6-o klasisty na miejscu. Piotrkowska 132 — 6 II-gie piętro front m. 6. 4874—2

Osoba w średnim wiku, inteligentna znająca dokładnie gospodarstwo, wyjedzie na wieś lub na probostwo, Oferty do Rozwoju dla „A. R.“ 5020—7

Poszukuje pokoju umeblowanego lub bez mebli. Łaskawe zgłoszenia z podaniem warunków do Administracji Rozwoju pod „A. L“ 4998—2

Kancelista Sądu Pokoju piszący na maszynie, przyjmie jakiekolwiek zajęcie w godzinach popołudniowo-wieczorowych. Oferty do Rozwoju pod „Juvenis“ 5005—3

Młodzieniec lat 22 chce poznać panienkę w celu matrymonjalnym. Oferty do administracji Rozwoju pod „Miljarder“ 5006—3

500.000 nagrody. Zginął pies policyjny Doberman bronzowy. Proszę odprowadzić na ul. 6-go sierpnia 41 m. 11. 5022—3

Chłopczyka dwumiesięcznego niechrzczonego oddam na własne zaraz. Wiadomość Szkolna 26 u dozorcy. 5019—2

Przybłąkał się piesek białe i czarne łaty. odebrać można za zwrotem kosztów ul. Marszałkowska № 25. 5007—2

5 o klasista przyjmie posadę w sklepie kolonjalnym lub składzie win jako praktykant darmo. Oferty do Rozwoju pod „Mercator“ 5004—3

Poszuknię pokoju umeblowanego lub bez. Cena od umowy Oferty do Rozwoju pod „Zaraz“ 4975—4

Zagubione dokumenty

Cympel Roman zagubił zaświadczenie wydane z firmy Br. Zinke i matrykulę szkolną 4995—2

Janecki Wojciech zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w P. K. U, Kutno. 5014—3

Komarska Józefa zagubiła paszport wydany w Łodzi. 5008—3

Olejniczak Bolesław zagubił kartę od paszportu wydaną z fabryki Poznańskiego. 5010—3

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 1500 mk., za tekstem 800 mk. zwyczajne 700 mk., wśród drobnych 1000 mk. nekrologi 1000 mk., komunikaty 1100 mk. za wiersz milimetrowy lub jego miejsce. Drobne ogłoszenie bezterminowe 150 mk. za wyraz, duże litery 1500 mk dla poszukujących pracy 100 mk., najmniejsze ogłoszenie 1500 mk. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej. Zagraniczne 100 proc. drożej. Stronica przedtekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 6-ej, pozalic się 4 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęte od dnia zmiany bez uprzedniego zawiadomienia. „Rozwój“ można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Tabelkowe i fantazyjne 50 proc. drożej.

Red. odpowiedzialny Michał Walter — Wydawca inż. T. Czajewski. — Drukarni S. Czajewskiego